

Gonorré

Ursprunglig version: 2017-02-28

Reviderad senast: 2022-02-01

Ändrad senast: 2024-05-10

Egenvård

Gonorré orsakas av en bakterie, *Neisseria gonorrhoeae*. Bakterien kan finnas i urinröret, hos kvinnor även i slidan, och ibland i ändtarm, svalg eller ögon. Smitta överförs vid samlag och andra oskyddade sexuella kontakter. Bakterien smittar inte via exempelvis toaletter, handdukar eller bastubad. Gonorré är vanligare hos män som har sex med män, samt i länder utanför Norden.

Män som smittas med gonorré får oftast symtom, medan många kvinnor inte får några besvär alls. Eventuella symtom kommer efter några dagar till veckor, oftast som sveda när man kissar, varig flytning från urinröret hos män, flytning från ändtarmen, ökad flytning eller mellanblödning hos kvinnor. Män kan få infektion i bitesticklarna. Vid allvarlig gonorréinfektion kan man få feber, värk och svullnad i leder eller ont nedtill i magen. Kvinnor som inte behandlas kan få bestående skador på äggledarna med risk för svårighet att bli gravid.

Smittorisken vid oskyddat sex är stor. Kondom ger ett relativt säkert skydd mot gonorré och andra sexuellt överförda infektioner om kondomen är hel och används under hela samlaget. [Läs mer om hur kondom används](#)

Du bör **ta gonorréprov** om du har:
- symptom av sveda när du kissar och varig flytning
- haft oskyddat sex med ny partner (särskilt om utomnordisk) eller du är man och har haft sex med män.

Du kan söka på [ungdomsmottagning](#) (om du är under 23 år), valfri [hälso-/vårdcentral](#), barnmorskemottagning eller på Hud- och STI-mottagning. Provet tas på urin, hos kvinnor även prov från slidväggen. Om man misstänker infektion i ändtarm, svalg eller ögon tas prov från dessa ställen. Du kan också **ta prov själv** på urin eller från slidvägg enligt beskrivningen på [1177 e-tjänster](#). Du lämnar in provet på valfri hälso/ vårdcentral, ungdomsmottagning (under 23 år) eller laboratoriemedicin på något av länets sjukhus. Om provet visar att du har gonorré måste du kontakta vården för att få behandling och medverka till smittspårning för att stoppa spridningen.

Vid provtagning analyseras alltid gonorré och klamydia samtidigt. Provtagning och behandling är kostnadsfri.

Du måste ta gonorréprov om du har haft sex med någon som påvisats ha gonorré.

Gonorréinfektion omfattas av Smittskyddslagen.

Patientinformation:

[1177.se om gonorré](#)

[Umo.se om gonorré](#)

Primärvård

Provtagning rekommenderas:

- Patienten ber om det
- Nyttillkomna underlivssymtom inkluderande flytning hos män eller avvikande flytning hos kvinnor och/eller miktionsveda
- Män som har sex med män
- Ny utomnordisk sexpartner.

Provtagning

Som rutin tas nukleinsyratest för gonorré och klamydia samtidigt (utlåtande på båda ges för ett och samma prov), se [provtagningsanvisning Chlamydia trachomatis och Neisseria gonorrhoeae](#). Minst 7 dygn ska ha passerat efter smittotillfälle om ej uttalade symtom.

På män tas i första hand urinprov (första urinportionen; blåsinkubation minst 1 timme), på kvinnor pinnprov på vaginalsekret. Provtagning (pinnprov) från andra lokaler (ändtarm, svalg, ögon) vid indikation.

Överväg även provtagning [Mycoplasma genitalium](#), HIV, hepatit B och C samt syfilis, se [vägledning](#).

Prov kan även tas av patienten själv enligt [1177.se e-tjänster](#). Provsvarret återfinns i BoS i NCS Vårdportal.

Ej påvisad

Preventions-samtal vid riskbeteende. [1177 om sexuell överförbara infektioner](#)

Gonorré påvisad

Kontakta Hud- och STI-mottagningen. Om klamydia men ej gonorré påvisad följ [behandlingslinje klamydia](#).

Smittanmälan och smittspårning

Anmälan enligt SmL till SmiNet delegeras till central smittspårare (anges på remissen) såvida behandlande läkare inte gör det själv. Remiss om smittspårning skickas till central smittspårare. Tidpunkt för anmälan samt remiss till central smittspårare dokumenteras i journal.

Behandling

Ges vanligen på Hud- och STI-mottagning, i undantagsfall i primärvård efter telefonordination av hudläkare. **OBS! Alltid odling innan behandling.**

Partnerbehandling

Fast partner ska provtas och erbjudas behandling direkt efter provtagningen.

[Smittskyddsblad för läkare](#)

Smittskyddsblad [för patient på svenska](#) samt på [flera andra språk](#) (klicka på knappen Svenska).

[Rutiner för behandlande hälso- och sjukvårdspersonal vid påvisad klamydia- och/eller gonorréinfektion i provtagning via 1177 Vårdguidens e-tjänster \(375917\)](#)

Specialistvård

Hud- och STI-mottagning

Handläggning enligt aktuella rutiner.

[Rutiner för behandlande hälso- och sjukvårdspersonal vid påvisad klamydia- och/eller gonorréinfektion i provtagning via 1177 Vårdguidens e-tjänster \(375917\)](#)

Akutmottagning, kvinnoklinik, infektionsklinik och övriga kliniker

Misstänkt salpingit handläggs av kvinnoklinik. Misstänkt sepsis handläggs av infektionsklinik.

Övriga kliniker: samma handläggning vid misstänkt gonorré som i primärvård. Vid påvisad gonorré remiss till central smittspårare.

Anmälan enligt SmL till SmiNet delegeras till central smittspårare (anges på remissen) såvida behandlande läkare inte gör det själv. Remiss om smittspårning skickas till central smittspårare. Tidpunkt för anmälan samt remiss till central smittspårare dokumenteras i journal.

Kontrollprov

Nytt DNA-prov fyra veckor efter behandling.

Smittskydd Västernorrland

- Pos lab prov med uretritssymtom -> ta telefonkontakt

- utan symtom -> remiss

- misstanke salpingit (låga buksmärtor och/ eller förhöjd CRP och/ eller feber)

- feber, pustler, septisk monoartrit (misstanke gonokocksepsis)

Remiss enligt [remissmall](#) till **Central smittspårare**, Ungdomsmottagning n, Bergsgatan 9, 89134 Örnsköldsvik tel: 0660-292792.

[Epost skickas via säkra meddelanden.](#)

Anmälan via SmiNet om

- Central smittspårare ej lyckas avsluta smittspårning

Fördjupning

[STI-handläggning på ungdoms- och barnmorskemottagningar i Västernorrland](#)

[Gonorré hos gravida](#)

[Internetmedicin om Gonorré](#)

[Klamydia](#)

[Mycoplasma genitalium](#)

[Anala infektioner, sexuellt överförda](#)